

Силабус навчальної дисципліни
«ОСНОВИ АРХЕОЛОГІЧНОГО ПІЗНАННЯ»

Галузь знань:03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 032 Історія та археологія

Освітня програма: Історія та археологія (Європейстика)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Курс: IV

Семестр: 7

Факультет	Історичний
Кафедра	Всесвітньої історії та методик навчання
Викладач(-и)	ПІП: Біляєва Світлана Олександровна Посада: професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання E-mail: s.biliaieva@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=10589
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4 кредити /120 годин
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (26 год.), практичні (24 год.), самостійна робота (70 год.). Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (4 год.), самостійна робота (110 год.).
Політика дисципліни	Академічна добросердість. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись принципів академічної добросердісті, визначених Кодексом академічної добросердісті Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відвідування занять. Здобувачі вищої освіти повинні відвідати всі лекції і семінарські заняття курсу. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають можливість за власною ініціативою підготувати доповіді до тем семінарських занять, визначених робочою програмою, опрацювати поглиблено окремі лекційні теми або питання; обрати самостійно тему ІНДЗ та творчо підійти до її вирішення.
Що будемо вивчати?	Археологічне пізнання як спеціалізована багаторівнева система, що включає польові, камеральні, консерваційні та кабінетні дослідження, і поєднує власні та методи інших наук.
Чому це треба вивчати?	Ознайомлення та оволодіння важливою складовою вивчення історичного процесу
Яких результатів можна досягнути?	знати історію формування археологічного пізнання як метода історичного вивчення; специфіку та види археологічного джерела, його перетворення на повноцінне історичне джерело;

	історичні реконструкції на основі археологічного бачення матеріальної культури.
Як можна використати набуті знання та уміння?	аналізувати особливості археологічного пізнання - послуговуючись здобутими на основі курсу знаннями та методами аналізу формулювати власне бачення перетворення археологічного джерела на історичне; класифікувати та систематизувати археологічні джерела; проводити первинну обробку археологічних джерел та можливості перетворення в історичне джерело; здійснювати самоконтроль після завершення вивчення певної теми курсу.
Зміст дисципліни	Історичні та археологічні джерела. Історичне пізнання як форма відображення факту історії; Археологічна наука як форма пізнання та її часові межі; Традиційна (класична) та археологія сучасного світу; Основні складові сучасної археології; Втілення археології сучасного світу у програмні продукти та навчання у Європейському середовищі та в Україні; Факти історичних подій та їх відображення у археологічних речах (артефактах); Питання реконструкції матеріальної культури за археологічними знахідками; Археологічне речознавство; Роль методів природничих наук у нарощенні інформативності речових джерел; Реконструкції історичного джерела: методика та методологія використання археологічних артефактів. Теоретична платформа створення історичних концепцій «borrowed from archaeology»; Етногеографія та соціальна антропологія у процесах реконструкції історичного джерела; Палеореконструкція та моделювання; Створення нових історичних джерел за матеріалами археології. Нові методи фіксації та моделювання археологічних джерел.
Обов'язкові завдання	Отримання знань з питань методики та методології археологічного пізнання як особливого засобу історичної науки, отримання історичних реконструкцій.
Міждисциплінарні зв'язки	Історія, етнологія, антропологія
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<ol style="list-style-type: none"> Біляєва С. О. Природне середовище Нижнього Подніпров'я та антропогенні фактори впливу на екосистему за доби середньовіччя-раннього модерну. Біляєва С.О. Середньовічне Подіпров'я в системі міжцивілізаційних контрактів між Балтією та Чорномор'ям. К. 2017. С.39-54. В. Манігда, В. А. Гнера Переваги використання геоінформаційних технологій при фіксації

	археологічних об'єктів. Археологія і давня історія України, 2019, вип. 1 (30). 4. Залізняк Л. Стародавня історія України / Ред. В. Олексієнко. К.: Темпора, 2019. 542 с. 5. Інститут археології Національної академії наук України. 1918-2014 / Гол. редактор П. П. Толочко К.: ВД «АДЕФ-Україна», 2015. 668 с. 6. Скальська, І. Б. Археологія : навчально-методичний посібник. Київ : ЦУЛ, 2018. 136 с. 7. Терський С.В. Археологія України (середньовічна доба). Навчальний посібник Львів: Вид-во Національного університету “Львівська політехніка”, 2017. 256 с.
Поточний контроль	Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи, ІНДЗ.
Підсумковий контроль	залік

Розробник

Біляєва Світлана Олександровна